

Margus Martini kokkuvõte fotofiniši kohtunike koolitusest Prahas

Euroopa Kergejõustikuliit (edaspidi EA – European Athletics) korraldas 3.-5. märtsini Prahas toimunud sise Euroopa meistrivõistluste raames video kaugusmõõtmise (VDM) ja fotofiniši (PF) alase koolituse.

Koolituse ja selle raames sooritatud praktiliste testide ning kirjaliku teoreetilise eksami eesmärk oli selekteerida välja 28 kursuslase hulgast 14, kes kuuluvad järgmised neli aastat EA uude, VDM-i ja PF-i ekspertgruppi (paneeli).

Maakeeli öelduna saavad väljavalitud võimaluse väisata rahvusvahelise kohtunikuna vähemalt kahte EA egiidi all toimuvat suurvõistlust.

Selguse huvides olgu märgitud, et EA-s leidub eksperte igale maitsele alates ITO-dest (72 inimest) ja tehnilistest delegaatidest (62), lõpetades dopingukontrolli delegaatide (27) ning starteritega (6) – kokku enam kui paarsada inimest. Võrdluseks, määratud ametnikke (*appointed officials*) on umbes 30.

Koolitusel osalenud kursuslaste geograafia oli üsna lai, hõlmates Saksamaad (2), Hispaaniat (2), Kreekat, Suurbritanniast, Iirimaa, Poolat (2), Hollandit, Itaaliat (2), Makedooniat, Horvaatiat, Tšehhi, Portugali, Venemaad (2), Sloveeniast, Türgit, Ukrainat, Läti, Leedut, Soomet, Rootsi, Eestit ja isegi kahte „vahetusõpilast“ Kariibi mere piirkonnast – Puertoriikost ning Trinidad ja Tobagost.

Oliver Klaus OMEGA-st jagab Noel Cedenole Puertoriikost õpetussõnu, kuidas kaugühpetulemusi arvutiekraanil mõõta. Taamal jälgib sündmusi Mario Davis Trinidadist. Säärast tehnikat, mida Praha EM-il kasutati, leidub hetkel väga vähestes Euroopa riikides.

Muhedad tumedat verd saarlased töid „kotiga“ põnevaid lugusid ja juhtumisi nii oma kodumaalt kui ka naabrite juurest USA-st ja Mehhikost ning pälvisid oma üdini positiivse hoiakuga ülejäänud seltskonna sügava poolehoiu. Midagi pole öelda, seal kus päike aastaringsest paistab, on inimesed palju ärksamad ja rõõmsamad.

Kergejõustiku mõistes Euroopa suurriikidest puudus Prahas samas näiteks Prantsusmaa esindaja.

Õppetöö käis inglise keeles, kuid suuremateks omavahelise suhtlemise keelteks oli selle kõrval hispaania ja vene keel. Slaavlased, kes moodustasid arvestatava osa seltskonnast, viskasid isekeskis naljagi venekeelse sünkroontõlke puudumise kohta.

Koolituse päevakava osutus tihedaks ja tempokaks – alustati veidi peale kella 8 hommikul ja lõpetati kella 21 paiku õhtul. Õigeaegseks koolipinki jõudmiseks tuli ühel hommikul sörkida mööda treppe hotelli viimasele, 19. korrusele, sest liftid liikusid ettearvamatult ning nende ootamine oleks põhjustanud hilinemise. Koos kahe noore hakkaja sakslasega ette võetud trepijooksu uueks isiklikuks rekordiks fikseeriti neli minutit.

Põhilisteks lektoriteks olid EA esindajad, sakslane Frank O. Hamm ja ungarlanna Krisztina Horvath.

VDM-i ja PF-i tehnilist poolt tutvustas ja viis läbi nii-öelda „käed külge“ (*hands-on*) koolituse OMEGA esindaja Oliver Klaus, kel endal uue aparatuuriga töötamise kogemust 2,5 aastat. Koolitusel osalenutest olid varem sarnast aparatuuri katsuda saanud ja sellega tegutsenud vaid paar-kolm inimest.

Tutvust sai tehtud samuti EM-il ametis olnud Janet Nixoni (OMEGA/ST Sportservice) ja Stefan Pelimoniga (OMEGA/Swiss Timing), kes mõlemad jätsid asjatundliku ning meeldiva mulje.

Need, kes kooli anatoomiatunnis kuigi hoolikad kuulajad polnud, pidid seekord tõsiselt kõrvu kikitama, et hilisema PF-i praktilise testi käigus mitte häbisse jääda.

Kolmest eelpool mainitust mängis Klaus siinkirjutajale simulaatoriga ette VDM-i praktilisel eksamil kaugushüppekatsed ning Nixon andis omakorda pureda PF-i pilte, millest üks oli läinudaastase Zürichi EM-i meeste tõkkesprindist. Janet Nixon oli ühtlasi ainus, kes andis mingisugustki tagasisidet sooritustele.

Võib-olla oli see lihtsalt ülim viisakusavaldus või väsinud eksamineerija tööpäeva lõppu (olin eksami sooritajate järjekorras viimane, astudes ruumi viietunnise praadimise järel, mida aitasid õnneks leevendada heasüdamliku ukrainlase Viktor Lastotškini anekdoodid, umbes kell 21.30) kuulutanud hüüd: „Excellent job!”

Süstis küll optimismi, sest tundsin, et läks täitsa kenasti – fotofiniši piltide lugemine käis nii, nagu peab: kiirelt ja korrektselt. Kursuse lõplikke koondtulemusi annab aga endiselt oodata.

EM-i noor „lipibrigaad” tõketega rivisammu harjutamas.

Kahtlemata lisasid koolitusele võrtsi risti ja põiki käigud võistluspaigas O2 Arenal. Seeläbi pandi ühtlasi proovile kohtunike iseseisev mõtlemisoskus ja toimetulek erinevates võistlusvälistes situatsioonides - näiteks raskendatud tingimustes (EM-il oli üsna kapitaalne, et mitte öelda ülepakutud turvakontroll) võistluspäeval punktist A (4. korrusel paiknenud võistkondade tribüünilt) punkti B (sisuliselt võistlusareenil asunud fotofinišikabiini) liikumises.

Südantsoojendav oli jälgida proovivõistlust ja selle raames drillitud autasustamistseremooniat, mille käigus leidis aset nii kummalisi kui ka naljakaid situatioone, kuid mille üksikasjalikum kirjeldamine jäägu parem mõneks teiseks korraks mõnda teise kohta. Võib ainult tõdeda, et agaratel tegijatel juhtub nii mõndagi...

Tšehhi hümni mängiti proovivõistluse käigus nii sagedasti, et tundus, nagu oleks käinud ettevalmistus võõrustajate tõeliseks kullasajuks.

Innukas maskott suutis proovivõistlusel varjutada fotofiniši põhikaamera pildil pooled naiste 400 m jooksu lõpetajad.

Raskem, kuid sellevõrra huvitavam oli kursuse teoreetiline eksam. Varahommikul sooritatud kirjaliku teadmiskontrolli käigus tuli vastata nii valikvastustega küsimustele (võistlusreeglite tundmine ja tõlgendamine) kui ka leida erinevaid situatsioonilahendusi ning neid võimalikult üksikasjalikult kirjeldada.

Suurem osa kursuslastest olid väga tugevate baasteadmistega ja rikkaliku kogemustepagasiga. Kolmandik neist nimetas oma põhitööks õpetaja- või treeneriametit, sekka leitud insenere, IT-spetsialiste, ettevõtjaid. Igal juhul üks tore ja ühtehoidev seltskond.

Vähemalt üks mees sellest seltskonnast, hispaanlane Iker Martinez, on rahvusvahelise kohtunikuna kohal ka suvisel U23 EM-il Tallinnas.

Fotofiniškohtunikud pidasid O2 Arenal neile eraldatud pisikeses, vähese hapnikuga toapugerikus praktiliste testide järjekorda oodates elavaid arutelusid.

Täna lõpetuseks Eesti Kergejõustikuliitu meeldiva enesetäiendamise võimaluse eest. Loodetavasti õnnestub tulevikus kaasata teisigi kolleege analoogsetele kursustele.